

Eiropas skatījums uz digitalizāciju

Seminārs 2023.gada 23. martā

Eiropas Komisijas ieteikums par vienotu Eiropas kultūras mantojuma datu telpu (10.11.2021.)

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:32021H1970>Add your first bullet point here

Mērķis - bruģēt ceļu uz vienotu Eiropas kultūras mantojuma datu telpu

palīdzot kultūras mantojuma iestādēm paātrināt digitalizācijas un saglabāšanas centienus

izmantojot digitālās pārkārtošanās sniegtās iespējas

Nolūkā:

- stiprināt nozares atveseļošanu un pārkārtošanos
- palīdzēt kultūras mantojuma iestādēm kļūt noturīgākām nākotnē

Kāpēc digitalizēt?

Tehnoloģijas maina
mūsu dzīvi
Apdraudējumi, riski

Artistic image of culture heritage and technology

svarīgi ir turpināt centienus digitalizēt un digitāli saglabāt kultūras mantojuma vērtības

- riskam pakļautās kultūras mantojuma vērtības
- iespējas vērtības atkal izmantot citiem mērķiem
- nepietiekami digitalizētas jomas - ēku, pieminekļu un nemateriālā kultūras mantojuma jomas

digitalizācija automātiski nenozīmē digitālo saglabāšanu

- digitalizēto vērtību pieejamību ilgtermiņā
- arī iepriekš digitalizētas vērtības
- kvalitāte

sadarbība ar privātajiem dalībniekiem

- digitalizācija prasa ievērojamus finanšu resursus
- ekskluzīvas tiesības, atkalizmantošanas noteikumi

kultūras mantojuma speciālistu prasmju pilnveide vai pārkvalifikācija

- mazām iestādēm ir īpašas grūtības izmantot progresīvas tehnoloģijas – nevienlīdzība
- dalībvalstīm jānosaka prioritāte

autortiesību jautājumi

- skaidra digitalizācijas un izplatīšanas sistēma, kas paredzēta kultūras mantojuma iestāžu kolekcijās esošajiem vairs netirgotajiem darbiem
- izņēmumi attiecībā uz kultūras mantojuma iestāžu veiktu saglabāšanu un tekstizraci un datizraci zinātniskās pētniecības nolūkiem
- Autortiesību likuma grozījumi – izskatīti 1.lasījumā Saeimā

Ministru kabinets 193
ir pieņēmis un Valsts Prezi
šādu likumu:

Autora tiesību likums.

(V. V. 103. n., 10. maijā.)

PIRMĀ DAĻA.

sības uz literatūras, mākslas
un zinātnes darbiem.

Pirmā nodaļa.

pārīgi noteikumi.

mā apakšnodaļa.

gājamais darbs.

noteikumi aizsargā litera-
tūras un zinātnes darbus.

mākslas, un zinātnes
darbus, kas ir:

1) literatūras un zinātnes darbi,
tā kā grāmatas un pri-

2) literatūras un zinātnes darbi,
kā referāti, runas u. tml.

3) zīmējumi;

4) mākslas darbi, kā arī zīmējumi,
kserografijas, ksilografijas un tml.

5) mākslas darbi;

6) literatūras darbi un to zīmējumi,
kā arī zīmējumi;

7) lietišķās mākslas darbi,
kā zīmējumi;

8) dejas mākslas darbi;

9) filmas mākslas darbi;

10) kartografiski, grafiski
darbi ar zinātnisku vai tehnisku
nozīmi;

11) augšā minēto darbu
kopumi un apstrādājumi.

Par fotografijas darbiem
noteikumi (59. un turpm. p.).
Darbi izdoti kā krājumi vai
kā patstāvīga mākslinieciska
vairums, kā arī ja tie ietilpst
darbā, tie aizsargājami uz
pamata.

3. Par autora tiesību pr
var būt:

1) likumi un valdības rīkoj
organu un pašvaldības iestā
un lēmumi, kā arī tiesu sprie

2) mutiskā tradīcijā uzgl
gata darbi;

3) arhīva dokumenti, to
visāda veida arhīva material

Vienotās Eiropas kultūras mantojuma datu telpas veidošana

Paldies!

Karīna Bandere

karina.bandere@lnb.lv

